

El terreny on va edificar-se el conjunt dels Dolors, de Santa Maria, pertanyia al Mas Seguí.

La peça de terra del Mas incloïa, a l'origen, l'espai avui comprès entre el carrer de Beata Maria i l'església de Santa Maria, des del Fossar Xic fins a la primera casa de l'esmentat carrer, amb l'exclusió de les cases que avui ocupa el restaurant Can Laru.

La masia, de tres còssos, llindava i tenia la façana principal de cara al carrer de Beata Maria, dit abans de *la Mare de Déu* o de *Sant Simó*, i després també alguna vegada carrer *dels Dolors*.

L'estatge del Museu Arxiu de Santa Maria és el cós central d'aquella masia.

La família Seguí era titular del Mas des de l'any 1496 per establiment fet per Garcia Gonzàlez, clergue, obtentor del Benefici de Sant Esteve, instituint en l'altar sota aquesta invocació a l'església de Santa Maria. L'obtentor del Benefici de Sant Esteve tenia el mas en alou i senyoria del Capítol de Canonges de la Catedral de Barcelona i per la Casa de Caritat d'aquest Capítol, com a titulars de la Capellania Major de Santa Maria de Mataró.

El 14 de febrer de 1697, Pau Seguí, cirurgià, va vendre a la Congregació dels Dolors la peça de terra de la capella. El seu fill, Pau Seguí, procurador, "causídic" en llenguatge de l'època, el 7 de març de 1733 vengué

igualment a la Congregació l'espai de terra que ocupa l'escala del cor.

Amb aquestes vendes la propietat dels Seguí quedà concretada només a la masia. Mort Pau Seguí, la masia fou venuda a l'encant l'any 1746, per renúncia de Jordi Seguí, fill de Pau Seguí, i fraccionada en tres cases de cós.

La central, avui estatge del Museu Arxiu, va ésser adquirida per Francesc Tor, doctor en medicina, i Francesc Tor, fill seu, escultor, actiu a Mataró i a Santa Maria durant la segona meitat del segle XVIII, encara que dissortadament la seva obra es va perdre durant els fets de 1936. Les obres que feren els Tor donaren a la casa la seva imatge actual.

El cós lateral dret (avui carrer Beata Maria núm. 5) va ésser durant un temps propietat de la Congregació dels Dolors.

Totes les dades del mas Seguí han estat investigades per Joaquim Aguilar, a qui devem les referències, així com també la localització de les dues escriptures que tot seguit transcrivim, esmentades per Marià Ribas i Bertran i Lluís Ferrer i Clariana.

Les transcripcions són obra de Roser Salicrú i Lluch i de Manuel Salicrú i Puig, que pel que fa referència a l'idioma català han respectat el llenguatge original i només han introduït l'accentuació i petites correccions ortogràfiques.

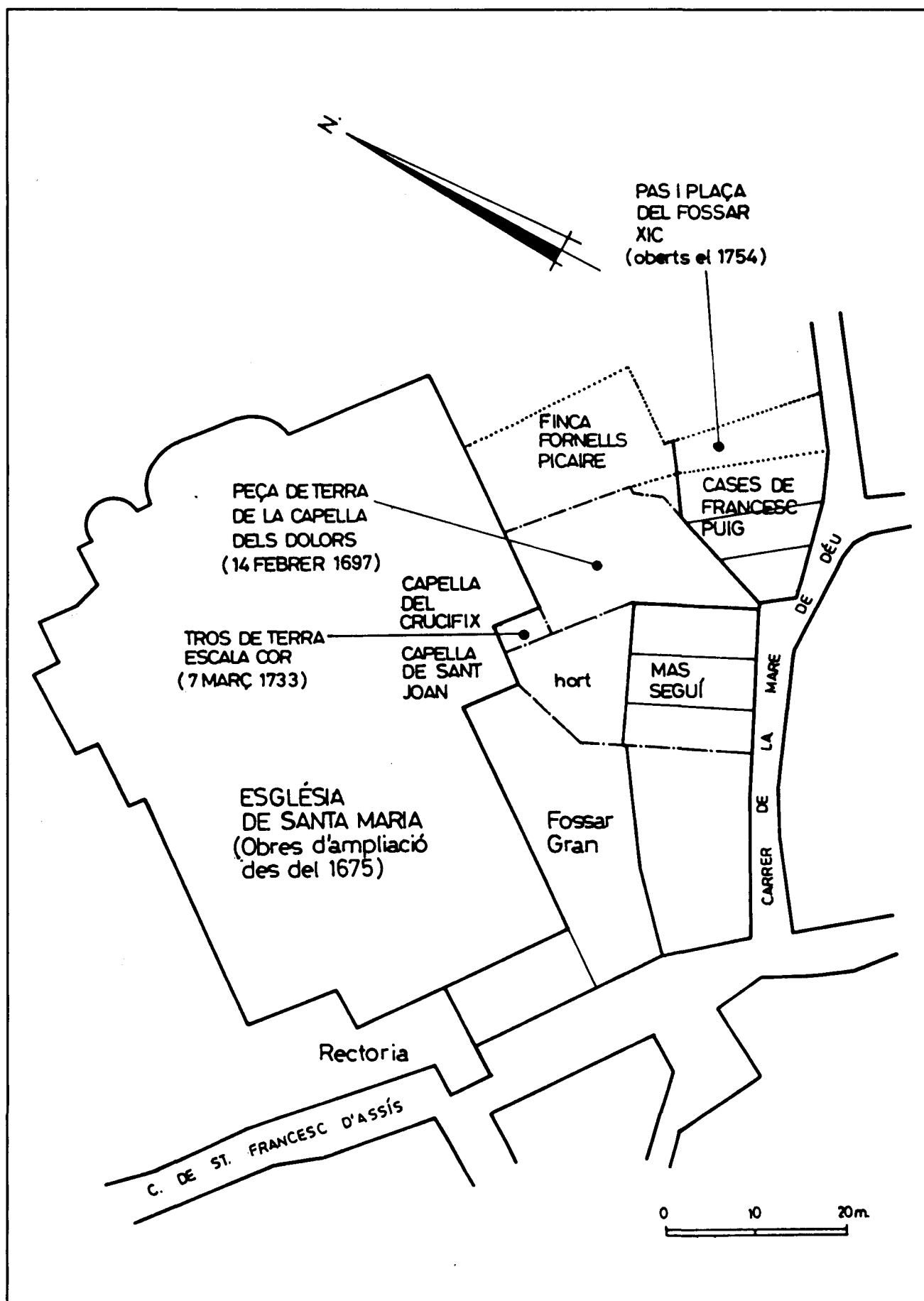
ESCRITURA DE LA PEÇA DE TERRA DE LA CAPELLA

Arxiu de la Corona d'Aragó
Protocols Notarials de Mataró
Sèrie Mt (Mataró) 407
Notari Bonaventura Vigo (esborrany)

Die 14 febrer 1697. Mataró.

Lo senyor Pau Seguí, cirurgià de Mataró, bisbat de Barcelona, la senyora Dorotea, cònjuges, y Pau Seguí, scribe, de dits cònjuges fill, per a subvenir a sas necessitats etc., de grat etc., venen y per títol de venda concedeixen a la Venerable Congregació dels Servents de Maria Santíssima

de la vila de Mataró, y per ella, als reverents doctor Pau Llorens, prevere y rector de la iglésia parrochial de Sancta Maria de dita vila de Mataró, corrector de dita Venerable Congregació, al doctor Joseph Tria, prevere, vice-corrector, y al doctor Salvador Portell, prevere, prior de dita Venerable Congregació, y dits noms respectivament al noble senyor don Magí de Vilallonga y Saportella y Joan Pau Gassia, presents, en virtut de la facultat de dits senyors donada per dita Venerable Congregació, donada y concedida lo die present, ab deliberació etc., feta en poder del notari devall scrit etc., tot aquell tros de terra hort, contenint en sí, des de las parets de la iglésia parrochial de dita vila fins a las parets

de la casa del quondam Francesch Puig, sabater, y fins al carrer dit de la Mare Déu, altrament de Sant Simon, y fins a las parets de la casa de dits senyors venedors, mitjensant un portalet de amplària de 4 palms, lo qual és al dit carrer que vuy se troba paredat, y termena a sol eixent ab possessió de la senyora Maria Fornells y Picayre, muller de Bonaventura Picayre, pintor, a mitg dia part ab dita Fornells, part ab casa dels hereus de dit Francesc Puig y part ab lo dit carrer, a sol post ab las parets de dita casa de dits venedors, sò és, fins al mitg del llum de una finestra gran, de pedra de Montjuhich, que és a una cambra en lo primer sostre que mira a sol eixent, y de dita finestra en amunt ab lo restant hort de dits venedors, apartant del cantó de dita casa que mira a tremuntana tres palms, segons las estacas se troban plantadas lo die present per diferenciar la casa venuda, y a tremuntana ab restant hort de dits venedors, sò és, un recó se troba tras la capella de Sant Joan, de tinguda de llargària des del cantó de las parets del *crusero* en amunt, fins tras las parets de la capella de Sant Joan, que seran alguns tretze palms poch etc.

Lo qual tros de terra, juntament ab la casa y restant del hort, se té en alou y directa senyoria del reverent obtenint lo benefici sots invocació de Sant Esteve, en lo altar sots dita invocació, y en la dita iglésia parrochial instituït y fundat, sots la prestació de quoranta sous, pagadors tots anys lo die de Nadal (1), lo qual cens prometen pagar dits senyors venedors sens danys etc., los specta, sò és, al dit senyor Pau Seguí, major de dies, com a fill y hereu universal del quondam Joan Seguí, son pare, etc., per aquell instituït ab son testament fet en poder etc., die etc., y prometé starne de evicció (2) y al dit pertanyia y spectava com a fill y hereu universal del quondam Seguí, son pare, etc., *salvis* etc.

Lo preu de la present venda són quatre-centes lliures barcelonesas. En cas la present venda valgués més, o pogués valer més, ne fan dació etc., y per fer tenir y valer aquella, ne obligan tots y sengles béns seus y de quiscun de ells a soles llargament, ab totas obligacions y renunciacions llargament y ab jurament, en virtut del qual lo dit Pau Seguí, menor, assereix ésser menor de vint-y-sinch anys, major de 18 anys, per sò renuncia ab benefici de menor edat etc., sots los pactes y condicions següents: *Et primo, cum pacto* que dits senyors compradors prometen que, tancadas la finestra y reixach que són a la part del sol eixent, las degan fabricar y tornar a la part de tremuntana, en lo mateix modo y manera se troban lo die present, ab pacte que dits senyors venedors prometen espallar las parets de la necessària, y que dits compradors ho degan tornar adobar la paret conforme deu estar. *Item*, dits senyors venedors prometen donar carragament franch des de la finestra de sol eixent fins al carrer, a nont entén fabricar la sacristia per dita capella. Y així, ab dits pactes etc., prometen etc., llargament etc.

Item, àpoca de dit preu rebut, sò és, 200 lliures en diner comptant y las restants 200 lliures se ratenen en son poder (3), pagant de aquellas, a for de censal mort etc., fins a solució de aquellas etc.

Testes sunt Jerònim Mercader y Joseph Sala.

1.- *Nota marginal, sense reclam.* Jaume Salvador, prevere, als 20 de desembre 1652.

2.- y prometé star-ne de evicció *al marge*.

3.- sò és, 200 lliures en diner comptant y las restants 200 lliures se ratenen en son poder, *al marge*.

ESCRITURA DEL TROS DE TERRA QUE OCUPA L'ESCALA DEL COR

Arxiu de la Corona d'Aragó
 Protocols Notarials de Mataró
 Sèrie Mat. 593
 Foli 46
 Notari Salvador Mataró

7 març 1733

Pau Seguí, causídic, ciutadà de Mataró, ven al doctor Francesc Llauder, prevere i rector de l'església parroquial de la ciutat de Mataró, i corrector de la Congregació dels Dolors de la dita església, comprador en nom i per l'obra de la capella de l'anomenada Congregació, una peça de terra d'amplada de 16 pams, des de la paret del Sant Crucifix fins a l'angle de la paret de la Congregació, i de longitud de 22 pams, des de la paret de la Congregació fins a la paret de Sant Joan.

Pau Seguí separa aquesta terra de l'hort de casa seva, al carrer anomenat de la Mare de Déu.

La terra, juntament amb la resta de la casa i hort que queda en poder del venedor, la té pel benefici de Sant Esteve, fundat a l'església, i pel seu beneficiat, sota domini i alou d'aquest, pagant un cens anual de 2 lliures, que Pau Seguí promet seguir pagant.

La terra limita a orient amb la paret de la capella del Sant Crucifix, a llevant amb la paret de la capella de la Congregació, a occident amb la part restant de l'hort del venedor, i al nord amb la paret de la capella de Sant Joan.

La venda es fa sota condició que, si la Congregació necessita prendre llum de l'hort d'en Seguí, pugui fer-ho, però a la major alçada possible, perquè els Seguí no puguin ser vistos, i posant-hi una reixa, i amb les despeses de conducció d'aigües a càrrec de la Congregació.

El preu de la venda és de 72 lliures i 16 sous de Barcelona.

Actuen com a testimonis Gaspar Portell, prevere, i Esteve Roca, estudiant, residents a Mataró.

Segueix àpoca, signada per Pau Seguí al doctor Francesc Llauder per 72 lliures, preu de la venda de la peça de terra.

Segueix la signatura de Manuel Lleotart, prevere, beneficiat de Sant Esteve, que accepta la venda el 10 de setembre de 1735, actuant com a testimonis Gaspar Portell, prevere, i Francesc Puig, causídic, residents a Mataró.

Die .VII. mensis martii anno a nativitate Domini .MDCCXXXIII.

In Dei nomine etc.

Ego Paulus Seguí, causidicus, civis Mataronis, Barchinonensis diocesis, pro expeditione aliquorum negotiorum meorum in praesentiarum mihi valde occurrentium quibus aliter etc., gratis etc., per me et meos etc., vendo etc. vobis Discretum Reverendo Domini Doctori Francisco Llauder, presbitero et Rectori Ecclesiae Parrochialis praesentis civitatis Mataronis ac Correctori Venerabilis Congregationis Beatissimae semperque Virginis Mariae Dolorum eiusdem Ecclesiae, ementi et acquirenti nomine et ad opus capellae Congregationis praedictae, hic praesenti, et successoribus in dicta Congregatione perpetuo, totum illud frustrum terrae continentem in se latitudinis sexdecim palmorum, quod est a pariate Sancti Crucifixi usque ad angulum pariatum dictae Congregationis, et longitudinis viginti duorum palmorum, quod est a pariate praelibata Congregationis usque ad pariatum Sancti Ioannis, quod divido et separo ad horto domus meae quam ego talis in praesentem habeo et possideo in praesenti civitate Mataronis in vico vulgo dicto *de la Mare de Déu*.

Et tenetur dictum frustrum terrae unacum residuo dictis domus et horti penes me remanente (ut asseritur) per Beneficium sub invocatione Sancti Stephani in dicta Parrochiali Ecclesiae Mataronis institutum et fundatum seu per eius Reverendum Dominum Beneficiatum nomine eiusdem et sub dominio et alodio illius ad censum duarum librarum annis singulis certo termino solvendarum, quem censum exsolvo et exsolvere promitto absque damono et missione dictae Congregationis.

Et terminatur dictum frustrum terrae ab oriente cum pariate capellae Sancti Crucifixi, a meridie cum pariate dictae capellae Congregationis, ab occidente cum residuo dicti horti penes me remanente, et a circio cum pariate capellae Sancti Ioannis. Et pertinet et spectat etc.

Hanc autem venditionem etc., sicut melius etc., cum pacto tamen et conditione infrascripto et sequenti, videlicet *qua si serà necessari a la congregació lo pendrer l'hum y claror del hort de dit Seguí, los sie l'licit en aquella major alsada que sie possible, perquè no sien vistos los de casa Seguí, y fent reixa, havent-se de conduhir las ayguas a gastos propis de dita Congregació*. Et sic cum dicto pacto

etc., extraho praedicta etc., eademque etc., ad habendum etc., promittens tradere vobis possessionem etc., et in ea etc., vel vos etc., ego enim etc., praeterea cedo vobis omnia iura etc., quibus iuribus etc., facio et constituo etc., salvis etc., et salvo in quem laudimio etc.

Pretium vero praedictorum quae cum praesenti vobis vendo est septuaginta duae librae et sexdecim solidorum monetae Barchinone. Et ideo renuntiando etc., dono vobis etc., insuper convenio et bona fide promitto vobis et vestris in his successoribus quod praedicta quae vobis vendo faciam vos et vestros et quos volueritis habere etc., quodque tenebor vobis et vestris semper de firma et legali evictione et legitima deffentione eorundem in omni et quocunque casu cogitato vel incogitato fortuito vel infortuito, quomodocunque et qualitercunque contingenti et evanienti tam in iure quam in facto et de restitutione omnium et singularum missionum etc., super quibus etc., credatur etc. Et pro his complendis etc., obligo vobis et vestris in his successoribus omnia et singula bona mea mobilia etc. Renuntians omni et cuicunque legi et iuri etc., legique generali renuntiationem prohibenti etc., et ut praedicta etc., iuro etc., haec igitur etc.

Actum Matarone etc.

Testes sunt Reverendus Doctor Gaspar Portell, presbiter, et Stephanus Roca, studens, Matarone residentes.

Item alio instrumento: Ego dictus Paulus Seguí, venditor praedictus, firmo apocham vobis dicto Discretum Reverendo Domino Doctori Francisco Llauder, dicto correctori, nomine emptori praefato, de dictis septuaginta duabus libris barchinonensibus quae sunt pretium venditionis dicti frustri terrae per me vobis supra factae, habitis et receptis a vobis in pecunia numerata realiter et de facto in notarium et testium infrascriptorum praesentia in quorum etc.

Testes sunt praedicti.

Sig+num Reverendi Doctori Emanuelis Lleotart, presbiteri obtinentis Beneficium sub invocatione Sancti Stephani in Ecclesia Parrochiali praesentis civitatis et in altari eiusdem invocationis institutum et fundatum, qui dicto nomine praedicta domini ratione firmavit et laudavit, iuribus tamen suis et successorum in dicto beneficio censibus et laudemiis forsitan debitis et non solutis in omnibus et per omnia semper salvis, quam firmam fecit Matarone, Barchinonensis diocesis, apud me, Salvatorem Mataró, notarium publicum Mataronis infrascriptum, decima die mensis septembris anno a Nativitate Domini millesimo septingentesimo trigesimo quinto.

Praesentibus pro testibus dicto Reverendo Doctore Gaspare Portell, presbitero, et Francisco Puig et Catà, causidico, Matarone residentibus.